

14.12.2009

4/2009

PROTOKOLL

Stiftsfullmäktige

Tid 11.12.2009 kl. 9 - 12.05
Plats Domkapitlet, Gymnasiegränd 2 i Borgå

Närvarande	Aaltonen Monica	lekmanamedlem	
	Broo Bengt	lekmanamedlem	
	Ekholm Camilla	prästmédlem	
	Engblom Magnus	lekmanamedlem	
	Erickson Gerd	lekmanamedlem	frånvarande
	Fernström Stig-Olof	prästmédlem	frånvarande
	Klingenberg Johan	prästmédlem	frånvarande
	Knuts Lars-Runar	lekmanamedlem	
	Lassila Max-Olav	prästmédlem	
	Lawast Ruth	lekmanamedlem	frånvarande
	Liljeström Helene	prästmédlem	
	Lindbäck Peter	lekmanamedlem	frånvarande
	Monnberg Tove	lekmanamedlem	
	Nyberg Stig	lekmanamedlem	
	Näse Gun-Maj	lekmanamedlem	
	Sandell Torsten	prästmédlem	frånvarande
	Sjöbacka Christian	lekmanamedlem	
	Snellman Hans	lekmanamedlem	
	Sveholm Pehr	lekmanamedlem	
	Westerlund Johan	prästmédlem	
	Åminne Cecilia	lekmanamedlem	
	Eklöf Johan	suppleant	
	Emeleus Ulf	suppleant	
	Lahti Jussi	suppleant	
	Stenberg Per	suppleant	
	Vikström Björn	biskop	
	Lindgård Mats	domprost	
	Österholm Kasten	lagfaren assessor	
	Ekstrand Sixten	stiftsdekan	frånvarande
	Laxell Anders	prästassessor	
	Lemberg Robert	prästassessor	frånvarande
	Saarukka Karin	lekmanamedlem	frånvarande
	Abrahamsson Clas	notarie, sekreterare	

Hägglom Freja	Borgå stiftets representant i kyrkostyrelsen	frånvarande
Träskbacka Bror	direktor vid KCSA	
Ahlnäs Görel	kyrkomötesombud	frånvarande
Kankkonen Stig	kyrkomötesombud	
Perret Henrik	kyrkomötesombud	frånvarande
Westerlund A Åsa	kyrkomötesombud	frånvarande

DOMKAPITLET I BORGÅ STIFT

PROTOKOLL

4/2009

Stiftsfullmäktige
11.12.2009

1 §

Sammanträdets öppnande

Sammanträdet inleddes med en andakt som hölls av biskop Björn Vikström. Därefter hälsade ordföranden Lars-Runar Knuts alla välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

Stiftsfullmäktiges beslut: Ordföranden förklarade sammanträdet öppnat.

2 §

Konstaterande av laglighet och beslutförhet

Enligt KL 7:4,1 är ett församlingsorgan beslutfört då över hälften av medlemmarna är närvarande.

Kallelsen hade sänts till ledamöterna den 11 november 2009, i enlighet med § 2 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige, en månad före sammanträdet. Föredragningslistan hade sänts den 3 december 2009, vilket uppfyller arbetsordningens krav på att den skall sändas senast fem dagar före sammanträdet.

Stiftsfullmäktiges beslut: Efter namnuppropet konstaterades att 19 ledamöter var närvarande och ordföranden förklarade sammanträdet lagligt sammankallat och beslutfört. På förslag av ordföranden beslöt stiftsfullmäktige enhälligt att sammanträdet är öppet för allmänheten.

3 §

Val av protokolljusterare och rösträknare

Enligt § 6 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige väljs två protokolljusterare som skall justera sammanträdets protokoll. Stiftsfullmäktige kan särskilt besluta att protokollet eller en del av detsamma justeras omedelbart. Om det efter protokolljusteringen råder oenighet om protokollets innehåll skall stiftsfullmäktige till denna del slå fast ordalydelsen i protokollet. De valda protokolljusterarna fungerar också som rösträknare.

Stiftsfullmäktiges beslut: Till protokolljusterare valdes Tove Monnberg och Stig Nyberg.

4 §**Fastställande av föredragningslistan**

Stiftsfullmäktiges beslut: Föredragningslistan fastställdes i befintlig form.

5 §**<2009-00203> Begäran om utlåtande om betänkandet av kyrkostyrelsens kommitté för kodifieringen av kyrkolagen**

Föredragande: Lagfarna assessorn Kasten Österholm

Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige 10/2009**Kodifiering av kyrkolagstiftningen**

Kyrkostyrelsen tillsatte 27.2.2007 en kommission med uppgift att inkomma med ett förslag till kodifiering av kyrkolagstiftningen. Kommissionen gav sitt betänkande först på finska våren 2009. Den svenska översättningen av betänkandet ankom till domkapitlet 3.11.2009. Kyrkostyrelsen har inbegärt domkapitlets och stiftsfullmäktiges utlåtanden om betänkandet sålunda att utlåtandena skall vara kyrkostyrelsen till handa senast 31.12.2009. Avsikten är att betänkandet rörande kodifiering av kyrkolagstiftningen skall upptas till behandling på kyrkomötet våren 2010.

Eftersom betänkandet omfattar hela den kyrkliga lagstiftningen och kan anses vara av mycket stor betydelse tillsatte domkapitlet på sitt sammanträde 28.10.2009 en arbetsgrupp att förbereda betänkanterna. Till arbetsgruppen valdes stiftsfullmäktigemedlemmen Bengt Broo, stiftsfullmäktiges ordförande Lars-Runar Knuts, prästassessor Anders Laxell och lagfarna assessorn Kasten Österholm.

Det är således fråga om en kodifiering av den kyrkliga lagstiftningen. Det innebär att innehållet i den kyrkliga lagstiftningen inte ändrats i nämnvärd utsträckning. Kodifieringskommissionen har försökt göra den kyrkliga lagstiftningen strukturellt mera flexibel och lättare att använda. Enligt betänkandet upphävs valordningen för kyrkan och bestämmelserna om valen ingår i tredje kapitlet i kyrkoordningen.

Vissa förändringar ingår likväl i betänkandet. Här kan nämnas följande:

1. underställningsförfarandet som ingår i den nu gällande lagstiftningen har begränsats
2. bestämmelserna om kyrkliga val har också ändrats så att församlingsvalen ändras till endagsval, prästernas rösträtt ändras och 30 röstberättigade personer har rätt att ställa upp en präst i biskopsval
3. mer heltäckande bestämmelser om kyrkans arkivfunktion intas i kyrkolagen och kyrkoordningen
4. även vissa andra lagar t.ex. lagen om de evangelisk-lutherska församlingarnas boställen och fonder upphävs och ersätts med en ny lag om skyldighet för församlingsmedlemmarna att betala skatt till församlingen

Kyrkomötet godkände i början av november 2009 nya bestämmelser rörande de anställda inom kyrkan. Därför torde det inte vara nödvändigt att kommentera de bestämmelserna, fastän de ingår i betänkandet om kodifiering av kyrkolagstiftningen.

Domkapitlet föreslår följande utlåtande:

Till Kyrkostyrelsen

Kyrkostyrelsen har inbegärt stiftsfullmäktiges utlåtande om betänkandet rörande kodifieringen av kyrkolagstiftningen. Kyrkostyrelsen hade 27.7.2007 tillsatt en kommission som hade till uppgift att inkomma med ett förslag till kodifiering av kyrkolagstiftningen. Kommissionen avgav sitt betänkande på finska 20.4.2009. Den svenska översättningen av betänkandet kom till domkapitlet 3.11.2009. Stiftsfullmäktiges utlåtande skall vara kyrkostyrelsen tillhanda senast 31.12.2009 och stiftsfullmäktige konstaterar därför att tiden för avgivande av utlåtande varit alltför kort med hänsyn till den tid beredning och handläggning av ärendet tar.

Betänkandet är en kodifiering av den kyrkliga lagstiftningen och innehåller således inte särskilt många ändringar av de nu gällande bestämmelserna. Stiftsfullmäktige anser att uppställningen i kyrkolagen och kyrkoordningen blivit klarare och att kyrkolagen och kyrkoordningen blivit lättare att använda.

Stiftsfullmäktige konstaterar med tillfredsställelse att bestämmelser om olika frågor intagits i kyrkans lagstiftning i stället för att enbart hänvisa till den allmänna lagstiftningen.

Eftersom kyrkomötet i början av november 2009 godkände de bestämmelser som gäller kyrkans personal, berörs inte 6 kapitlen i kyrkolagen och kyrkoordningen i utlåtandet.

Parokialprincipen och kapellförsamlingar på språklig grund samt församlingens gränser (Förslag till kyrkolag, i fortsättningen FKL, 2:1 och 2:2).

I betänkandet föreslås att det skall vara möjligt att bilda kapellförsamlingar och församlingsdistrikt på språklig grund. Stiftsfullmäktige ställer sig avvisande till förslaget eftersom det innebär att t.ex. en svensk medlem i kapellförsamlingen eller församlingsdistriktet tillhör en finsk församling som i sin tur tillhör ett finskt stift. Det samma gäller på motsvarande sätt för finska medlemmar.

Stiftsfullmäktige konstaterar att en uppluckring av parokialprincipen på nedan nämnt sätt gör kapellförsamlingar på språklig grund onödiga.

Enligt betänkandet föreslås inte några förändringar ifråga om parokialprincipen utan kyrkans medlemmar skall fortsättningsvis höra till den församling på vars område de bor. Stiftsfullmäktige anser dock att parokialprincipen bör uppluckras på så sätt att det skulle vara möjligt för en svenskspråkig person, som bor i en kommun där det inte finns en svenskspråkig församling, att få tillhöra en närliggande svensk församling. Detsamma skulle naturligtvis gälla för finskspråkiga personer. På det här sättet skulle nämnda personer få god service på sitt modersmål och kunna inverka på besluten i sin församling och på ett bättre sätt än nu tillhöra den egna språkgruppen. Parokialprincipen bör bli föremål för ytterligare utredning.

Enligt betänkandet kvarhålls bestämmelserna om att en församling eller en kyrklig samfällighet skall följa de kommunala gränserna. Det här betyder att församlingarna och de kyrkliga samfälligheterna är beroende av kommunernas gränser och ändringarna av kommungränserna. Församlingarna kan således inte självständigt bestämma i frågor som gäller församlingsgränserna och samfällighetsgränserna. De senaste åren har även visat, att de kyrkliga myndigheterna har varit tvungna att fatta besluten i synnerligen brådskande ordning på grund av förändringar inom den kommunala indelningen.

Stiftsfullmäktige anser att bindningen till kommuner bör upphävas eller åtminstone göras mindre tvingande.

Valbarhet till förtroendeuppdrag i kyrkan (FKL 3:2,3)

Enligt nu gällande bestämmelser är en medlem av domkapitlet samt en tjänsteinnehavare eller en heltidsanställd arbetstagare vid domkapitlet inte valbar till stiftsfullmäktige. Detta har inneburit att en lekmanamedlem i domkapitlet inte varit valbar till stiftsfullmäktige. Om en stiftsfullmäktigemedlem har utsetts till lekmanamedlem i domkapitlet har han/hon varit tvungen att avgå från stiftsfullmäktige.

Stiftsfullmäktige anser att bestämmelsen, som innebär att en lekmanamedlem av domkapitlet är valbar till stiftsfullmäktige, är välkommen, eftersom det missförhållande som nu råder försvinner genom den nya bestämmelsen.

Rösträttsålder (FKL 3:11 o. 3:14)

Enligt betänkandet och enligt gällande bestämmelser är rösträttsåldern i församlingsval 16 år, men i kyrkoherdeval 18 år. Stiftsfullmäktige anser att rösträttsåldern i båda valen borde vara 16 år. Det finns inte någon logisk motivering för att rösträttsåldern skall vara 16 år i församlingsval och 18 år i kyrkoherdeval.

Rösträtt för präster (FKL 3:16)

Enligt nu gällande bestämmelser i kyrkolagen har en präst rösträtt i fyra år räknat från det han avgick från sin tjänst i församling eller kyrkan dock högst till 68 år. Enligt propositionen skulle alla stiftets präster ha rösträtt. Det här betyder för Borgå stifts del att antalet röstberättigade präster skulle öka med ca 25 % och i kyrkan som helhet med ca 20 %.

Stiftsfullmäktige anser att det inte finns orsak att ändra på nu gällande rösträttsbestämmelser och utvidga rösträtten på förslaget sätt eftersom de präster som inte längre är i aktiv tjänst i kyrkan skulle få oskäligt stora påverkningsmöjligheter.

Kandidatuppställning i biskopsval (FKL 3:19)

Enligt betänkandet har en valmansförening som bildats av minst 30 personer, som har rösträtt i biskopsvalet, rätt att ställa upp en kandidat. Kravet på 30 medlemmar i en valmansförening leder till att stiftet behandlas olika, eftersom det största stiftet skulle ha 1646 röstberättigade i biskopsvalet medan det minsta stiftet skulle ha 638 enligt medlemmen i kodifieringskommissionen Gunnar Grönblom. Stiftsfullmäktige anser att den stora variationen ifråga om röstberättigade i de olika stiftet borde beaktas när kravet på det antal röstberättigade, som har rätt att ställa upp en biskopskandidat fastställs.

Stiftsfullmäktige anser att såvida det medför för stora problem att inta en bestämmelse om att valmansföreningens minimistorlek skall stå i proportion till antalet röstberättigade bör antalet medlemmar i en valmansförening sänkas till 20.

Stiftsfullmäktiges uppgifter (FKL 8:4,3)

Enligt betänkandet föreslås att stiftsfullmäktige inte längre skall godkänna stiftets bokslut med motiveringen att tidspresen är för stark och att det inte är ändamålsenligt att uppgöra bokslut för varje stift, eftersom deras bokslut är en del av centralfondens bokslut.

Stiftsfullmäktige anser att de framförda motiveringarna inte är hållbara. Det är möjligt att behandla bokslutsuppgifterna inom den tidsram som gäller för centralfondens bokslut. Dessutom är det viktigt att stiftets verksamhetsberättelse godkänns av stiftsfullmäktige i detta sammanhang så att den kan fogas som bilaga till centralfondens bokslut. Ifall man anser att begreppet ”stiftets bokslut” inte är adekvat så kunde man ersätta det med ”stiftets delbokslut” eller ”den del av centralfondens bokslut som gäller stiftet”.

Det vore ologiskt att stiftsfullmäktige godkänner stiftets budget men inte skulle godkänna bokslutet för stiftets del.

Stiftsfullmäktige framhåller, att det är synnerligen viktigt att stiftsfullmäktiges fåtaliga obligatoriska uppgifter upplevs som väsentliga så att stiftsfullmäktige kan uppleva motivation och påverkningsmöjligheter i sitt uppdrag.

Majoritetsbestämmelser (FKL 9:2)

Enligt betänkandet skall kyrkomötet besluta i bl.a. följande ärenden:

1. godkänna och bestämma att bibelöversättningen, den kristna läran, psalmboken, kyrkohandboken och mässmelodierna skall tas i bruk
2. behandla frågor som kräver att sådana principiella ståndpunkter tas som gäller kyrkans tro och lära eller baserar sig på dem, samt vidta åtgärder som ståndpunkterna leder till
3. lägga fram förslag om att kyrkolag skall stiftas, ändras eller upphävas
4. anta kyrkoordningen

För godkännande av ovan nämnda ärenden krävs minst 3/4 majoritet.

Det kan konstateras att valordningen för kyrkan enligt nu gällande bestämmelser godkänns av kyrkomötet med enkel majoritet. I betänkandet föreslås att valordningen upphävs och att bestämmelserna om val införs i kyrkoordningen. Till den delen skärps således majoritetsbestämmelserna. Stiftsfullmäktige konstaterar att bestämmelserna om 3/4 majoritet kan anses vara för stränga. Det har också visat sig svårt att få tillräcklig majoritet för behövliga lagändringar i kyrkomötet. Stiftsfullmäktige föreslår därför att bestämmelserna om 3/4 majoritet skulle ändras så att 2/3 majoritet skulle vara tillräcklig för de ovan nämnda besluten.

Sammanträdesoffentligheten (FKL 10:10)

Stiftsfullmäktige noterar med tillfredsställelse att fullmäktiges sammanträden nu föreslås bli offentliga.

Val av domkapitlets lekmannamedlem och dennes ersättare (FKL 10:16)

Stiftsfullmäktige vill med bestämdhet återupprepa sitt förslag att bestämmelserna om val av domkapitlets lekmannamedlem och dennes första och andra ersättare (FKL 10:16) borde göras friare. När det nu föreslås ”ersättare väljs genom samma val som de ordinarie medlemmarna” och man i motiveringarna för detta (s. 120) säger att varje medlem i det väljande organet har lika många röster som antalet av dem som skall väljas så kan det uppstå oberäkneliga situationer. De röstberättigade är i detta fall endast 14 personer (stiftsfullmäktiges lekmannamedlemmar). Det kan hända att de alla röstar på samma personer (A, B, C) men har tänkt sig olika ordningsföljd varvid följden blir att alla tre väljs, men för ordningsföljden måste tillgripas lottdragning. Vidare kan även förekomma att någon eller några av kandidaterna vore villig endast till ersättare. Stadgande i nuvarande valordningen 3:8 vore relevant om det, som det från början var tänkt, skulle ha gällt inval av två lekmannamedlemmar jämte ersättare. Av ovanstående följer att FKL 10:16 mom. 3 bör ändras.

Avtal om att grunda kapellförsamlingar (Förslag till kyrkoordning, i fortsättningen FKO, 2:3)

Enligt betänkandet kan kyrkofullmäktige och församlingsråden i de församlingar som omfattas av en ändring av församlingsindelningen ingå ett avtal om att grunda kapellförsamlingar. Besluten om avtalet skall underställas domkapitlet för fastställelse.

Stiftsfullmäktige anser att bestämmelsen kan underlätta kommande ändringar i församlingsstrukturen. Enligt nu gällande bestämmelser är det möjligt att besluta om kapellförsamling först efter

att ändringar i församlingsindelningen har verkställts.

Tidpunkten för församlingsval och kyrkoherdeval (FKO 3:1 o. 3:63)

Enligt betänkandet skall församlingsval inledas andra söndagen i november klockan 9 och avslutas samma dag klockan 20 medan kyrkoherdeval skall inledas efter gudstjänsten den andra söndagen efter det sista valprovet och valet avslutas antingen samma dag eller den därpå följande måndagen.

Stiftsfullmäktige anser att samma tider bör gälla både församlingsval och kyrkoherdeval och således vara endagsval. Om möjligt borde inte valförrättningen pågå medan församlingen firar sin gudstjänst. Valen bör inledas med andakt.

Gudstjänsttider (FKO 7:3,2)

Enligt betänkandet skall gemensamma kyrkofullmäktige besluta om när huvudgudstjänsterna skall börja om två församlingar som hör till samma kyrkliga samfällighet har en gemensam kyrka. Enligt gällande bestämmelser skall ett sådant beslut av gemensamma kyrkofullmäktige underställas domkapitlet för avgörande. Enligt betänkandet skulle gemensamma kyrkofullmäktige suveränt besluta om gudstjänsttiderna. Stiftsfullmäktige anser att den nuvarande bestämmelsen bör kvarhållas eftersom bestämmelsen ger ett skydd för minoritetsförsamlingen.

Ordförande och vice ordförande för stiftsfullmäktige (FKO 7:32)

Stiftsfullmäktige yrkar fortsättningsvis på att ordföranden och vice ordföranden skulle väljas för 2-årsperioder (i början av första och tredje året av mandatperioden) i konformitet med motsvarande bestämmelser för kyrkofullmäktige (FKO 7:32), det organ som i församlingen i huvudsak intar samma position som stiftsfullmäktige i stiftet. Stiftsfullmäktiges förslag grundar sig på principen om demokrati i förvaltningen.

Beslutsförslag:

Domkapitlet föreslår att stiftsfullmäktige sänder utlåtandet ovan till kyrkostyrelsen.

Stiftsfullmäktiges behandling av ärendet:

Helene Liljeström föreslog att stycke två på sidan sex, som handlar om rösträttsåldern, stryks. Förslaget understöddes av Johan Westerlund och Hans Snellman m.fl.

Vid omröstningen gavs fyra röster för beredningens förslag och 15 röster för Liljeströms förslag. Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslöt i enlighet med Liljeströms förslag.

Max-Olav Lassila föreslog att stycke tre på sidan sex, som handlar om rösträtt för präster får följande lydelse: *Stiftsfullmäktige i Borgå stift stöder betänkandets förslag att alla präster har rösträtt oberoende av ålder.*

Förslaget understöddes av Helene Liljeström och Hans Snellman.

Vid omröstningen gavs en röst för beredningens förslag och 17 röster för Lassilas förslag. En röstade blankt.

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslöt i enlighet med Lassilas förslag.

Lars-Runar Knuts föreslog att stycke fyra på sidan sex rad 3 får följande lydelse: *... till att stiftet kommer i ojämlik situation beträffande andelen röstberättigade som behövs i valmansföreningar,...*

Förslaget understöddes av Hans Snellman m.fl.

Vid omröstningen gavs ingen röst för beredningens förslag och 19 röster för Knuts' förslag. Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslöt i enlighet med Knuts' förslag.

Bengt Broo föreslog att stycke tre på sidan 7 får följande lydelse: *Det kan konstateras att valordningen för kyrkan enligt nu gällande bestämmelser godkänns av kyrkomötet med enkel majoritet. I betänkandet föreslås att valordningen upphävs och att bestämmelserna om val införs i kyrkoordningen. Till den delen skulle alltså majoritetsbestämmelserna skärpas. Då emellertid en av huvudlinjerna vid kodifieringen varit att alla principiella frågor flyttas upp till lagnivå och kyrkoordningen sålunda främst skulle komma att innehålla bestämmelser gällande uppföljning och verkställande och därför inte längre kan anses behöva kräva kvalificerad majoritet så skulle en enkel lösning vara att ändring av kyrkoordningen inte fordrar kvalificerad majoritet (dvs. stryka punkt 4 i FKL 9:2). Då skulle både f.d. valordningen och själva kyrkoordningen vid behov snabbt och effektivt kunna ändras med enkel majoritet. – Som följd härav skulle man, som kodifieringskommissionen anför (s.110), för de övriga punkterna separat kunna utreda frågan om kvalificerad majoritet och majoritetens lämpliga storlek grundligt och djupgående.* Förslaget understöddes av Lars-Runar Knuts.

Johan Eklöf föreslog att hela stycket, som handlar om majoritetsbestämmelser, utgår. Förslaget understöddes av Max-Olav Lassila och Hans Snellman.

Ordförande konstaterade att två avvikande förslag, som fått understöd, förelåg. Vid omröstningen ställdes dess förslag mot varandra.

Vid omröstningen gavs nio röster för Broos förslag och tio röster för Eklöfs förslag. Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige i detta skede beslöt i enlighet med Eklöfs förslag och att detta alltså ställs mot beredningens förslag i följande omröstning.

Vid omröstningen mellan beredningens förslag och Eklöfs förslag gav sex röster för beredningens förslag och 13 röster för Eklöfs förslag.

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslöt i enlighet med Eklöfs förslag att hela stycket utgår.

Per Stenberg föreslog att efter första stycket på sidan åtta kommer följande tillägg: *Stiftsfullmäktige anser att man om möjligt borde frångå farsdag som valdag och i stället hålla valen tredje söndagen i oktober.*

Förslaget understöddes av Hans Snellman.

Vid omröstningen gavs tio röster för beredningens förslag och åtta röster för Stenbergs förslag. En röstade blankt.

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslöt i enlighet med beredningens förslag.

Johan Westerlund föreslog att nästsista meningen i stycke ett på sidan åtta får följande lydelse: *Valförrättningar bör inte pågå medan församlingen firar gudstjänst.*

Förslaget understöddes av Monica Aaltonen m.fl.

Vid omröstningen gavs tre röster för beredningens förslag och 16 röster för Westerlunds förslag. Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige beslöt i enlighet med Westerlunds förslag.

Beslut: Stiftsfullmäktige avgav följande utlåtande och förklarade paragrafen genast justerad:

Till Kyrkostyrelsen

Kyrkostyrelsen har inbegärt stiftsfullmäktiges utlåtande om betänkandet rörande kodifieringen av kyrkolagstiftningen. Kyrkostyrelsen hade 27.7.2007 tillsatt en kommission som hade till uppgift att inkomma med ett förslag till kodifiering av kyrkolagstiftningen. Kommissionen avgav sitt betänkande på finska 20.4.2009. Den svenska översättningen av betänkandet kom till domkapitlet 3.11.2009. Stiftsfullmäktiges utlåtande skall vara kyrkostyrelsen tillhanda senast 31.12.2009.

Stiftsfullmäktige konstaterar därför att tiden för avgivande av utlåtande varit alltför kort med hänsyn till den tid beredning och handläggning av ärendet tar.

Betänkandet är en kodifiering av den kyrkliga lagstiftningen och innehåller således inte särskilt många ändringar av de nu gällande bestämmelserna.

Stiftsfullmäktige anser att uppställningen i kyrkolagen och kyrkoordningen blivit klarare och att kyrkolagen och kyrkoordningen blivit lättare att använda.

Stiftsfullmäktige konstaterar med tillfredsställelse att bestämmelser om olika frågor intagits i kyrkans lagstiftning i stället för att enbart hänvisa till den allmänna lagstiftningen.

Eftersom kyrkomötet i början av november 2009 godkände de bestämmelser som gäller kyrkans personal, berörs inte 6 kapitlen i kyrkolagen och kyrkoordningen i utlåtandet.

Parokialprincipen och kapellförsamlingar på språklig grund samt församlingens gränser (Förslag till kyrkolag, i fortsättningen FKL, 2:1 och 2:2)

I betänkandet föreslås att det skall vara möjligt att bilda kapellförsamlingar och församlingsdistrikt på språklig grund. Stiftsfullmäktige ställer sig avvisande till förslaget eftersom det innebär att t.ex. en svensk medlem i kapellförsamlingen eller församlingsdistriktet tillhör en finsk församling som i sin tur tillhör ett finskt stift. Det samma gäller på motsvarande sätt för finska medlemmar.

Stiftsfullmäktige konstaterar att en uppluckring av parokialprincipen på nedan nämnt sätt gör kapellförsamlingar på språklig grund onödiga.

Enligt betänkandet föreslås inte några förändringar ifråga om parokialprincipen utan kyrkans medlemmar skall fortsättningsvis höra till den församling på vars område de bor. Stiftsfullmäktige anser dock att parokialprincipen bör uppluckras på så sätt att det skulle vara möjligt för en svenskspråkig person, som bor i en kommun där det inte finns en svenskspråkig församling, att få tillhöra en närliggande svensk församling. Detsamma skulle naturligtvis gälla för finskspråkiga personer. På det här sättet skulle nämnda personer få god service på sitt modersmål och kunna inverka på besluten i sin församling och på ett bättre sätt än nu tillhöra den egna språkgruppen. Parokialprincipen bör bli föremål för ytterligare utredning.

Enligt betänkandet kvarhålls bestämmelserna om att en församling eller en kyrklig samfällighet skall följa de kommunala gränserna. Det här betyder att församlingarna och de kyrkliga samfäl-

ligheterna är beroende av kommunernas gränser och ändringarna av kommungränserna. Församlingarna kan således inte självständigt bestämma i frågor som gäller församlingsgränserna och samfällighetsgränserna. De senaste åren har även visat, att de kyrkliga myndigheterna har varit tvungna att fatta besluten i synnerligen brådskande ordning på grund av förändringar inom den kommunala indelningen.

Stiftsfullmäktige anser att bindningen till kommuner bör upphävas eller åtminstone göras mindre tvingande.

Valbarhet till förtroendeuppdrag i kyrkan (FKL 3:2,3)

Enligt nu gällande bestämmelser är en medlem av domkapitlet samt en tjänsteinnehavare eller en heltidsanställd arbetstagare vid domkapitlet inte valbar till stiftsfullmäktige. Detta har inneburit att en lekmanmedlem i domkapitlet inte varit valbar till stiftsfullmäktige. Om en stiftsfullmäktigemedlem har utsetts till lekmanmedlem i domkapitlet har han/hon varit tvungen att avgå från stiftsfullmäktige.

Stiftsfullmäktige anser att bestämmelsen, som innebär att en lekmanmedlem av domkapitlet är valbar till stiftsfullmäktige, är välkommen, eftersom det missförhållande som nu råder försvinner genom den nya bestämmelsen.

Rösträtt för präster (FKL 3:16)

Stiftsfullmäktige i Borgå stift stöder betänkandets förslag att alla stiftets präster har rösträtt oberoende av ålder.

Kandidatuppställning i biskopsval (FKL 3:19)

Enligt betänkandet har en valmansförening som bildats av minst 30 personer, som har rösträtt i biskopsvalet, rätt att ställa upp en kandidat. Kravet på 30 medlemmar i en valmansförening leder till att stiftet kommer i en ojämlig situation beträffande andelen röstberättigade som behövs i valmansföreningar, eftersom det största stiftet skulle ha 1646 röstberättigade i biskopsvalet medan det minsta stiftet skulle ha 638 enligt medlemmen i kodifieringskommissionen Gunnar Grönblom. Stiftsfullmäktige anser att den stora variationen ifråga om röstberättigade i de olika stiftet borde beaktas när kravet på det antal röstberättigade, som har rätt att ställa upp en biskopskandidat fastställs.

Stiftsfullmäktige anser att såvida det medför för stora problem att inta en bestämmelse om att valmansföreningens minimistorlek skall stå i proportion till antalet röstberättigade bör antalet medlemmar i en valmansförening sänkas till 20.

Stiftsfullmäktiges uppgifter (FKL 8:4,3)

Enligt betänkandet föreslås att stiftsfullmäktige inte längre skall godkänna stiftets bokslut med motiveringen att tidspresen är för stark och att det inte är ändamålsenligt att uppgöra bokslut för varje stift, eftersom deras bokslut är en del av centralfondens bokslut.

Stiftsfullmäktige anser att de framförda motiveringarna inte är hållbara. Det är möjligt att behandla bokslutsuppgifterna inom den tidsram som gäller för centralfondens bokslut. Dessutom är det viktigt att stiftets verksamhetsberättelse godkänns av stiftsfullmäktige i detta sammanhang så att den kan fogas som bilaga till centralfondens bokslut. Ifall man anser att begreppet ”stiftets bokslut” inte är adekvat så kunde man ersätta det med ”stiftets delbokslut” eller ”den del av centralfondens bokslut som gäller stiftet”.

Det vore ologiskt att stiftsfullmäktige godkänner stiftets budget men inte skulle godkänna bokslutet för stiftets del.

Stiftsfullmäktige framhåller, att det är synnerligen viktigt att stiftsfullmäktiges fåtaliga obligatoriska uppgifter upplevs som väsentliga så att stiftsfullmäktige kan uppleva motivation och påverkningsmöjligheter i sitt uppdrag.

Sammanträdesoffentligheten (FKL 10:10)

Stiftsfullmäktige noterar med tillfredsställelse att fullmäktiges sammanträden nu föreslås bli offentliga.

Val av domkapitlets lekmannamedlem och dennes ersättare (FKL 10:16)

Stiftsfullmäktige vill med bestämdhet återupprepa sitt förslag att bestämmelserna om val av domkapitlets lekmannamedlem och dennes första och andra ersättare borde göras friare. När det nu föreslås ”ersättare väljs genom samma val som de ordinarie medlemmarna” och man i motiveringarna för detta (s. 120) säger att varje medlem i det väljande organet har lika många röster som antalet av dem som skall väljas så kan det uppstå oberäkneliga situationer. De röstberättigade är i detta fall endast 14 personer (stiftsfullmäktiges lekmannamedlemmar). Det kan hända att de alla röstar på samma personer (A, B, C) men har tänkt sig olika ordningsföljd varvid följden blir att alla tre väljs, men för ordningsföljden måste tillgripas lottdragning. Vidare kan även förekomma att någon eller några av kandidaterna vore villig endast till ersättare. Stadgande i nuvarande valordningen 3:8 vore relevant om det, som det från början var tänkt, skulle ha gällt inval av två lekmannamedlemmar jämte ersättare. Av ovanstående följer att FKL 10:16 mom. 3 bör ändras.

Avtal om att grunda kapellförsamlingar (Förslag till kyrkoordning, i fortsättningen FKO, 2:3)

Enligt betänkandet kan kyrkofullmäktige och församlingsråden i de församlingar som omfattas av en ändring av församlingsindelningen ingå ett avtal om att grunda kapellförsamlingar. Beslutet om avtalet skall underställas domkapitlet för fastställelse.

Stiftsfullmäktige anser att bestämmelsen kan underlätta kommande ändringar i församlingsstrukturen. Enligt nu gällande bestämmelser är det möjligt att besluta om kapellförsamling först efter att ändringar i församlingsindelningen har verkställts.

Tidpunkten för församlingsval och kyrkoherdeval (FKO 3:1 och 3:63)

Enligt betänkandet skall församlingsval inledas andra söndagen i november klockan 9 och avslu-

tas samma dag klockan 20 medan kyrkoherdeval skall inledas efter gudstjänsten den andra söndagen efter det sista valprovet och valet avslutas antingen samma dag eller den därpå följande måndagen.

Stiftsfullmäktige anser att samma tider bör gälla både församlingsval och kyrkoherdeval och således vara endagsval. Valförrättningar bör inte pågå medan församlingen firar sin gudstjänst. Valen bör inledas med andakt.

Gudstjänsttider (FKO 7:3,2)

Enligt betänkandet skall gemensamma kyrkofullmäktige besluta om när huvudgudstjänsterna skall börja om två församlingar som hör till samma kyrkliga samfällighet har en gemensam kyrka. Enligt gällande bestämmelser skall ett sådant beslut av gemensamma kyrkofullmäktige underställas domkapitlet för avgörande. Enligt betänkandet skulle gemensamma kyrkofullmäktige suveränt besluta om gudstjänsttiderna. Stiftsfullmäktige anser att den nuvarande bestämmelsen bör kvarhållas eftersom bestämmelsen ger ett skydd för minoritetsförsamlingen.

Ordförande och vice ordförande för stiftsfullmäktige (FKL 8:5, 3 mom.)

Stiftsfullmäktige yrkar fortsättningsvis på att ordföranden och vice ordföranden skulle väljas för 2-årsperioder (i början av första och tredje året av mandatperioden) i konformitet med motsvarande bestämmelser för kyrkofullmäktige (FKO 7:32), det organ som i församlingen i huvudsak intar samma position som stiftsfullmäktige i stiftet. Stiftsfullmäktiges förslag grundar sig på principen om demokrati i förvaltningen.

Rättelseyrkande:

Enligt 24 kap 5 § i kyrkolagen får ändring i detta beslut inte sökas.

Åtgärder:

Protokollsutdrag: Kyrkostyrelsen

6 §

Övriga ärenden

Nästa sammanträde blir 18.2.2010 kl. 9 i domkapitlet i Borgå.

7 §

Sammanträdets avslutning

Sammanträdet avslutades kl. 12.05

På stiftsfullmäktiges vägnar:

Lars-Runar Knuts
ordförande

Clas Abrahamsson
sekreterare

Protokollet justerades 15.2.2010

Stig Nyberg
protokolljusterare

Tove Monnberg